

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за допълнение на Закона за държавния бюджет на Република
България за 2009 г.**

(Обн., ДВ, бр. 110 от 2008 г.; изм., бр. 12 и 32 от 2009 г.)

§ 1. В чл. 18, ал. 3 след думите „салдо по консолидираната фискална програма“ се добавя „в размер над 500 млн. лв.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Закона за гражданското въздухоплаване (обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм. и доп., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и 70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30, 36, 37, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66 и 67 от 2008 г. и бр. 35, 47 и 82 от 2009 г.) чл. 122б се отменя.

§ 3. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на
2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

МОТИВИ

към проекта на Закон за допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2009 г.

Изпълнението на бюджета през последното тримесечие на 2009 г. преминава под знака на сериозни предизвикателства пред усилията за осигуряване на стабилност за бюджетната позиция и преодоляване на натрупания дисбаланс в края на мандата на предходното правителство. Предприетите мерки позволиха обръщане на тенденцията и постепенно стабилизиране на бюджетния баланс през последните два месеца. Независимо от решителните действия на правителството натрупаният дефицит по консолидираната фискална програма е трудно да бъде преодолян.

Постигането на фискалната цел не е леко от гледна точка на условията, с които правителството се сблъска при поемането на властта. От началото на 2009 г. брутният вътрешен продукт започна да се свива в реално изражение, което като темп определи първоначалните очаквания за годишен спад от 6,3 на сто. Стабилизирането на фискалната политика и началните успехи в борбата със сивата икономика дават основания за подобряване на очакванията за този показател, като прогнозата за годишен спад се ревизира на 4,9 на сто. По-добрите макроикономически резултати са в резултат на мерките, предприети от началото на мандата.

Отчетените негативни тенденции в приходите още през първата половина на годината очертаха значително неизпълнение на приходите на годишна база, което превишава заложените буфери. При заложен в бюджета за 2009 г. приходи в размер 32,5 млрд. лв. се очакват 25,0 млрд. лв., или неизпълнение на годишния разчет със 7,5 млрд. лв. Оценките за неизпълнението на приходите и произтичащото от това съответно влошаване на бюджетния баланс към края на юли показваха, че на годишна база се очертава недостиг до постигането на балансирана бюджетна позиция при прилагане на заложените в бюджета за 2009 г. буфери от над 2,5 млрд. лв. Този дисбаланс би представлявал свръхдефицит съгласно Пакта за стабилност и растеж на Европейската общност.

При започването на своя управленски мандат новото правителство завари консолидираната фискална програма вече на дефицит в размер 386,4 млн. лв. към края на юли. Драматичното влошаване на основните макроикономически параметри спрямо заложените в разчетите към бюджетния закон за 2009 г. и влошените икономически тенденции се проявиха в очерталите се сериозни диспропорции в бюджетното изпълнение за 2009 г., а именно ръст в разходите с 23,8 на сто при значително свиване в приходите с 10,3 на сто спрямо седемте месеца на предходната година. Поради небалансираната фискална политика и липсата на решителни и активни действия за

стабилизиране на фискалната позиция и компенсиране на изоставането в приходите резултатът естествено е отчетеният дефицит. Ако изключим резултата за януари, когато бюджетът е на излишък основно поради внасянето на дължимия данък върху добавената стойност за декември 2008 г. и постъпилите аванси по оперативните програми на Европейския съюз, които могат да се считат за приходи с еднократно за годината действие, бюджетното салдо за последните шест месеца от мандата на предходното правителство (за периода от февруари до края на юли) се е влошило с около 1,3 млрд. лв.

Поетите ангажименти за разходи и сключените договори в края на мандата на предходното правителство допълнително утежняха ситуацията и ограничиха възможностите за оптимизиране и приоритизиране на разходите, като създадоха предпоставки за натрупване на просрочени задължения.

Още от самото начало на мандата на новото правителство спешно бяха предприети активни мерки за стабилизиране на бюджетната позиция. Одобреното ограничаване на нелихвените разходи по републиканския бюджет за 2009 г. в общ размер около 1,156 млрд. лв. не покри прогнозирания недостиг от 2,5 млрд. лв. за постигането на неутрална бюджетна позиция в края на 2009 г. С оглед на това бяха предприети решителни действия за повишаване събираемостта на приходите. Такива са мерките за засилване на митническия контрол по границите и на контрола и проверките от страна на приходните администрации с цел пресичане на контрабандния внос в страната и противодействие на схемите за неправомерно възстановяване и/или невнасяне на данък върху добавената стойност, акцизи, мита и други данъци. Ефектът от мерките за повишаване събираемостта на приходите е с известен лаг във времето и тяхното действие се проявява през последното тримесечие на тази година. При системното им прилагане се очаква този ефект да се засили през следващата бюджетна година.

Предприетите мерки за стабилизиране на фискалната позиция вече дават резултат. Преодолян е изпреварващият темп на нарастване на разходите в края на мандата на предходното правителство. Прогнозите за размера на разходите по консолидирания бюджет за 2009 г. са близки до размера им за 2008 г. – очаква се разходите за 2009 г. да възлязат на около 100,7 на сто от отчетените разходи за предходната година, което е изключително добър резултат в контекста на значителния дисбаланс през първите седем месеца на годината. В резултат на решителните мерки за повишаване събираемостта на приходите и за осигуряване на допълнителни източници на приходи изоставането спрямо постъпленията за миналата година бе частично компенсирано, като на годишна база се очаква приходите да се свият с малко над 8 на сто спрямо 2008 г., което е подобрение в сравнение с отчетеното свиване за седемте месеца на 2009 г. от малко над 10 на сто. Бюджетният дефицит на месечна база бе намален над 5 пъти още през август спрямо юли. При дефицит за юли от 564,3 млн. лв. за август той е 92,3 млн. лв., като свиването му през септември продължи до 70,3 млн. лв. За октомври салдото по консолидираната фискална

програма на месечна база вече е балансирано (превишение на приходите над разходите в размер 3,3 млн. лв.). По предварителни данни и оценки за ноември излишъкът е в размер 48 млн. лв. и се очаква постигане на балансирано салдо за декември.

С предложението проект на Закон за допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2009 г. се предвижда промяна на целевото ниво на баланса по консолидираната фискална програма на отрицателно бюджетно салдо в размер 500 млн. лв. Консолидираният бюджет най-вероятно ще приключи годината с минимален дефицит в размер под 0,8 на сто от прогнозния брутен вътрешен продукт. Постигнатият резултат поставя страната ни на челно място в групата на страните - членки на Европейския съюз, с най-добър фискален баланс за 2009 г.

С § 2 от Заключителните разпоредби на законопроекта се предлага отмяна на чл. 122б от Закона за гражданското въздухоплаване поради неактуалността на посочената в него програма.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Симеон Дянков)